

Filosofisch debatcafé De Verdieping

Maandag 14 oktober 2019

Willen sterven

Over de autonomie en het voltooide leven

Paul van Tongeren

emeritus hoogleraar Wijsgerige Ethiek aan de Radboud Universiteit Nijmegen
en de KU Leuven

Wat wil iemand die zegt dat hij dood wil? Alleen al het stellen van de vraag lijkt een belediging voor degene die deze wens of wil kenbaar maakt. Het antwoord is toch met de vraag gegeven? Iemand die dood wil, wil immers gewoon dat: dood! Misschien ..., aldus Van Tongeren, maar in zijn lezing houdt hij voorlopig vast aan zijn vraag: wat wil degene die dood wil? Hij hoopt dat de toehoorder het geduld wil opbrengen om de eigen verbazing over die vraag niet onmiddellijk te laten overgaan in een afwijzing van Van Tongerens verwondering over die wens. Die verwondering zal leiden tot een reflectie over de wil: wat is onze 'wil' dat we zelfs 'dood' zouden kunnen willen zijn?

Met deze lezing over het gelijknamige essay *'Willen Sterven'* zoekt Van Tongeren zich zoekend en tastend een weg door de materie. Hij beent daarbij het begrip 'willen' eens goed uit, om tot de conclusie tekomen dat je doodgaan niet kunt wensen. Met dit essay, verschenen in april 2018, gooide Van Tongeren de knuppel in het hoenderhok in het debat over 'voltooid leven'. Hij wilde hiermee een duwtje geven aan het debat: dat in existentiële keuzesituaties de autonomie op haar grenzen stuit.

PODIUM ZUIDHAEGE – Theatercafé (begane grond), Zuidhaege 2, Assen

19:30 - 22.00 uur - inloop vanaf 19.00 uur; nazit tot 22:30 uur

Entree 8 euro; jongeren 4 euro

Informatie en aanmelding: www.deverdieping-assen.nl; deverdieping2011@gmail.com;

Paul van Tongeren was tot zijn emeritaat hoogleraar wijsgerige ethiek aan de Radboud Universiteit Nijmegen en buitengewoon hoogleraar ethiek aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte van de KU Leuven (Belgie). Zijn boek *'Leven is een kunst'* (Klement, 2012) won in 2013 de Socratesprijs voor het meest urgente, oorspronkelijke en prikkelende Nederlandstalige filosofieboek. Eind 2016 verscheen het boek *'Dankbaar. Denken over danken na de dood van god.'* (Klement, 2016) In april 2018 werd zijn boek *'Willen Sterven'* uitgebracht.

Meer info: www.paulvantongeren.nl